

AN

MÚSRAIŠEAC

Uimh. 1 Dulleacán do cáirde mírshaiše. Meiteamh, 1948.

CLÁR.

Ar Sseál féin	Leat.
Mírshaiše tí fíonn	1
An tAdeair Peasair	4
Foclóireacht	6
Fíli agus Fíliócc mírshaiše	10
Fíliócc na Snáit-Gainte	15
Aic-Áinneada	21
Saéain!	25
Abstríth i Scoir Fošharbeacta na Saeitinne	29
			30

AR SSEÁL FÉIN

"Ní hí an Éiríe seo an Éiríe a bi anallóo ain, aóc Éiríe lucc Déarla," aoudairt an file fadó, agus nác ceao doom-ra an éainnc fín do cárad beasán agus a fáo le fíonne i tcaob foimhór na Saeitinne acá anoir 'nár mearc: ní hí an Saeitinn seo an Saeitinn a bi anallóo ain, aóc Saeitinn lucc Déarla! i tcaob amuis 'den Saeitacc, ir é an Déarla acá mar ceapáin tucáir as an muinnicir acá as Sabáil 'oon Saeitinn, agus an áuro asáinn so fáo fé 'de feairt oráinn an Saeitinn o' fásáil ó tucáir, tá meapáin meaparde oráinn agus anáil an Déarla: as toul fúinn 'nár n-aimbóom. ní hiongná, mar fín, san asáinn ac meapáin cánaidín, agus blar an Déarla ar ár Saeitinn. Tá cuimhneair agus soneacc agus uimhacc na reana-SaeitSeoirí i n-áppáin oráinn.

Ms. 9162.05

An doirí to d'ein an cúltaim Liam Insluir ar learta ar an Únlácar
ir bpeá oirneamnuigeann ri Saeluinn an Lae inniu.

"Do ériall leartaí non baite reo i teáimpe
So náirto an Saeac, i ir caira to meátoó é ;
Ni faib cine fan éruinne náó cáimís
AS éileamí a noacanna á leartaí an Únlácar.
Na ríoga uaine to buadóó lé Clár Luire
i teadóó a haimair macáine ir cláirteac,
Na ríoga beafsa Sarpána ríaimís,
Ir rí na ffráingoe na ríoga bána,
Na ríoga buide fuair rí na Spáinne,
Ir rí na rí Loelann an Sormi so bpeáí leir,
An ríonn bí o'arí fuair fo'laíís áifric
'S an curo to beairtóó de óim maorpa tárla.*"

Míl Cúige na canáimí ná féaradó teadóó ásur a' uac féin
o'éileamí ar an leartaí ro na Saeluinne, ásur ir baógal liom
íurto i ríos beafís an Úeárla an t'íos ir leine 'bíóó so léir.
Míl aon loóc ágam ar Saeluinn aon óúige, faio a óommuítear
i so Sian neam-éruailuítce. Má tá ré i noán non teafsaín
náirúnta maireacáine ásur leatánú amac ar fuair na tíne,
oírto cáimé Sae Cúige bí, ásur ríafáib na canáimí i b'fretim
ar a céile ve bárr cororim Saelgeoirí o'itce ar a céile. Ac
r'íeal eile ar fáo ir ead é nuair a meafsaín Sae aon 'uallacán
na canáimí t'ri-na-céile fan áirto ar uócar ná ar léigeanm ac
ar nó ar Únlácar to baibís an t-im.

Tá Sairra beafí ve Saelgeoirí ó mhúirpaíge anro i m'baite
áta Cúac. Daoine óga an curo ir mí acu, ásur ana-fuim acu
á cur i Scuráí teangán. Tá uiriam acu non Saeluinn ásur
meafí acu uirte, an Saeluinn to éleac a muinnceí ásur a rínnirí
ór na cianca. Do beaircuítear ro 'na n-áigne so noéan-
faioir 'bíceall ar a scanáimí féin to fáo'ir, ac nuair a
b'ieitmuítear an r'íeal so éruinn, 'op cúigeat ar ná faib acu
ac an éal-curo ven éruinneaf ba 'uáil 'bíóó. Do cúigeat ar
sur beafí an b'pí a beafí lena s'curto o'itce so 'oí so mbeafí 'bíóó-
teangabáil acu lena céile, ásur so móí móí lena muinnceí r'a
baite sur fan an teafsa acu fan meafsaó fan t'ruailú. Do
b'raiteat ar so faib a lán mhúirpaígeac eile ar fuair na tíne
ásur íaf r'a ríuac óatona, ásur so ríafáó teafsaabáil ásur
páirteíoc eolair éun cáirfe 'bíóó so léir, amuís ir i m'baite.

AS curimeamí 'bíóó ar cúiráí an baite, ba léir 'bíóó, r'íoirí,
so faib tobarí fíor-ílan na Saeluinne áf 'bul i noírfí,
mhúirpaíge féin : na rean-daoine á s'cur r'a éill ásur an
líoméac acu á b'ieit leo ; an beir'bealac áf iméac ásur
'ruailuít cáimé áf f'ar 'na h-ineaf ; na maorísa 'uall ar fáo-
b'ieaf a n-oirígeacáta ásur 'ruim láná acu á cabaíre léi. Da

* Corp na Úiríoe, leac. 27.

léir sur mícto an meafí to ó'íos ásur aorísa mhúirpaíge to
ineallab éun fuime éur 'na scanáimí féin, ásur náí mhíoe a
éur ar a ríu'ub 'bíóó cao é máí áirí' a beafí tuilte áf an nglúin
reo 'na leogairí' bí báí 'o' f'áíál. Ir é mo éuríam féin náí
mhíoe an fuo céatona to éur ar a ríu'ub 'o' aorísa Sae Saelacáca
i n'íurinn. Da s'curí, mhí' baógal non teafsaín.

Ar na rímadince ríim to cáimís an Cumann náa ro ásur " An
mhúirpaígeac " máí céanfáil r'íorí na 'daoine acá páirteac ann.
Do mháiradó o'íim-r'a beif im ócanm ar an s'Curmann-im " ócanm
éruinna ar s'ruailuít óga "—ásur to toilúgeaf cúige toirce an
'bíam-íaf acá leir an obair acá beaircuíte áf na Cáiríoe. Ac ar
éirím ir ceair Cumann a cabaíre ar an s'curíac Saebeafí ro,
éirí' ná beifí maíllaca ná buir-íeac ná éruinnuítce acu ;
páirteíoc eolair ásur páirteíoc o'itce acá uacá, ásur beifí " An
mhúirpaígeac " acu máí léairí aonáí' máí a b'féaríaríto ríafó
áine éur ar a céile, ásur a rímadince to noctab 'o'á céile.

Míl ágam-r'a le 'béanamí ac mo beannac to cabaíre non
'ruieam acá áf 'bul i m'bu na ho'itce, fuo a 'beimim so fonnmáí.
Beiréaf an c'abairí' Peatarrí so faib lán 'Oé i n-obairí na
Saeluinne. So 'ocufarí an t'ruailuít céatona fan neafí 'o'í'
na Cáiríoe, ásur so faib " Úairra naomíca á s'caoinleac " ásur
" Sobnaic máince Úairle mhúiríne 'na s'curíam."

CAOIS Ó SCANAILL.

FOCAL ÓN EADGARTÓIR

Ríuo leac-r'a an Úullectín reo, a cára. Ar máite leac-r'a
acá ré á fonluí'í. Má tá aon céirte áf 'béanamí buafíca 'bíuic,
éurí' éuinn í, ásur 'béanfíam íaríac ar i r'íeóbeac. Má tá aon
eolair áf'ac a ríafáó éun cáirfe 'o'í' na Cáiríoe, reol éuinn é.
Da máic an fuo é an S'leáí' fo'íharbeacáta 'o'í'f'áio éun
fuaiméanna to éur i n-úil.

Tá cacú o'íim ná beifí áf'áimí i m'buana ac t'pí Úullectín. 'Bí
ré mó'í' 'béanac nuair íaríamairí ceafí ar Roinn na Solácaíreí,
ásur ní 'b'ruafamairí i s'curí na céafí r'áite é.

ΑΝ ΤΑΧΑΙΡ ΠΕΑΘΑΙΡ.*

Ότι έ ε αν ταχαιρ πεαθαρι ιρ οτοε αςυρ ιρ τανπλα το ζαε μηρστραϊσεαδ, τοο ολε αν μηαιρε ούμιν ζαν εαμινε θε λειτ α οεαμιν αιρ. ιρ τοδς λινν, αμταϊς, ναε φεαρι ρυο α οεαμιναιρ αν εαριρ ιο να αεοιό το εαυρ αι λειτρη θρεα το ιρστρη θε ρα βλαιρ 1894, αςυρ το φοιληρσεαδ ιν "United Ireland", αν βλαιρ εεαθηα. Ηι τοεα ζο θρεαεαο ραιμν οα θφυιλ ρυαρ ανοιρ ι. ι η-εαζμουρ να εαμινε θειτ αι φεαβαρ αν εραιοζαιλ, ηι ναε ιοηζναο, ιρ εαεταε μαρι ορηεαμινουζεαμν να ριμαοιντε α ηοεταεαρ ρα λειτρη αν οβαρη αεα τορη λαιμαθ ας να εαρηοιθ. Ηιορ θεικαμαιρ ο' αεαρη αι αν ρεαηα-ειο αε θεαρηηαοαϊ εαταλαεα το εαεαρη. Στοι ανοιρ αν λειτρη.

Εαρηεαη ηα λιαεαην

Εοηοαε Εοηοεαηε

Αη εαεαρηαμαθ λα τοεαζ θε θηεαλιεαμινε, '94.

Α Οηιαμινουο ηι Μηυηεαυοα.

'Ημιαρη εαυαο αν ρεαυλ αμαδ ζο ραυθ ρσοιη ζαεοηιζε τε η-ορδαυε ι ε-εοηεαυο το ρεηιοθ μηεαλ ειοηοδς εαυαμ ο θηαυε-αεα-εαυαε αςυρ ουδαυηε ρε λιομ λιαρη α εαυρ εαυαοηρα ας ιμρηιηε τοιε μηεο το ούλα ρα ζηο αεα τορη λαιμαθ αςαο. Εα ορ εορην θεοι η-βλαιαυαη θ-ρθεαο ο εορηαυο αν ουοι ρην αςαμ. ιρ ιοηοα λιαυηεαε αεα εαυαηεα αςαμ ρα μηεο ρην αμρηηε ας ρεαεαμν αι εαρηεαμν αι ρηηεαρη ας ιμρεαεε αι αν ραοζαλ ορ εομιαρη μο ρυλ, αςυρ με ας μαεεαμν αι μηεο α εραιοηε, αςυρ αι μηεο α ηαηε, αςυρ εμινε το λαβαρηεαο ηα ραηηε ζαν θε οιοληρζεαε αηε τε ραζαυι αεε μαζαο αςυρ εαρηεηημε, αςυρ αν εεηε ζαν εαυλ ηο, "εαο ε αν ηαηε ι?"

Ραοι θεηηεαο ρηαη εαυλ το εαμινς μηυηη ηα η-εαυλιηηε αςυρ εομιαρηε ρε οεαμιν ηα θ-εοαλ ο'αρηεαο, μαρ ο'εαο ζο η-οεαρηαο ροην ραοηαο αι φοδλυηη ηα ζαεοηιζε ι. αν φοαλ "ροζημαη", εαρηηη ι ε-εαη, ο'αρηεαο εαυμ "fore". Ηι ραυθ φεαη ζο ραυθ εοιυρ αι φοαλ ζαεοηιζε αηε, ο Οηοηηεαο Οη ζο εης μηαηε, ηαη ρηεαο λαιηεαε ηα ρηθε, αςυρ ηαη ρεηηεαο, οα η-ελαεαρηε αν εομιαρηε ρην ζο ραυθ αν ζαεοηεαυο λοηηεε ελαν. Οο λιαζαη ρεμ μαρ αοη λεο αςυρ ουδαυηε ζο η-αηο αςυρ ζο οαηα ζο η-θ'φεαρη ι μηεαο λαιηεαε αςυρ ι εαυρ αι αν ραοζαλ αι ραο, ηα αν εορ ροην το εαυαηε οι.

Αη ροην το ζυαυη αν ε-αηεαρη αςυρ ειοθ ζυη ο'ολε αν εομιαρηε α εαυς μηυηη αυαο ιρ ηαηε αν αηαο α εαμινς αι. Οηιοθαη

* "R" εαοι αεα ρα θροαλ ρο. Οο ρεηηοθαο αν ε-αηεαρη ρεμ "ρεαοαρη" αηηεαμινεα (c.i.s.) ιρ αςυρ εα, "1895. εεαοηα, εαυο α οο, 1898). Εα "ρεαεαρη", ο λονζαμν τε λαιεηε αςαμν ι λαιηρςιβιννι το ρεηηοθαε εεαο βλαιρ ο ρην.

α λαιρ οαοηεαο, ηα ε-εοηεαο αςυρ το ούρηρ ρε ιαο, ηο ο'φεοιρη ζυη εηεε α ραο, το ούρηρ αν ε-αηεαρη ιαο. Εα θεηηεαο λειρ αν μαζαο αςυρ λειρ αν ο-εαρηεηημε. Ηι ειοηηεαρη ανοιρ αν εεηηε, "εαο ε αν ηαηε ι?" Ηα οαοιηε α ηι ας οβαρη τε ρηε βλαιαυη ραοι ηη-ηεαρη, εα ηεαρη αςυρ ηρηαμν ας ουλ οοθη ανοιρ, αςυρ ιρ ηεοι οε.

Οο θηεαρη ας ρεηρ ηα ζαεοηιζε ι η-θαυε-αεα-εαυαε αςυρ ο ροην α λειτ εα ρε βλαιεαο ηρθεαε αμ' αηεαο ζο η-οεαρηαο ρην οζα ηα η-εηηεαμν αν ζαεοηεαυο το εοηεαο θεο, αςυρ ηαε βαοζαλ ούμιν ρεαρηα, τε εοηηηαη οε, αν μαρηα αςυρ αν ηιο-εαυ α θεηεαο ι η-οαη ούμιν ζο θεο οα η-ηηοηεαο αν ζαεοηεαυο αι αν ραοζαλ τε η-αη λινν.

Οηιοθαη οηοεε ας Εοηηαο ηα ζαεοηιζε ι η-θαυε-αεα-εαυαε, αςυρ το εαηη λιομ ζο μοη εοηηηη ρηηηεαοαρη α η-ζηο. Αεε ηηαυη εαηαζ α θαυε το βλαιεαο ηρθεαε αμ' αηεηε ζο οαηηζοηη ζυη ηιορ ζο λεηη αν ερηαζ ζαν ρσοιη ζαεοηιζε ι ε-εοηεαυο. Οο εηηεαο οαμ αν μεηο ρεο; ηαε θ-ρηνι ρε αι εαμιαρ ηιεαυο ηα Εοηηαεαυο ζαεοηεαυο ηημιαμν το ζαβαηι τε η'αιρ εομν εηεαρηα αςυρ ζεοθαο ηημινεαε ρεμ ι. Εα ρι ι θ-ρεαο ηιορ εοηηηαηε αςυρ ηιορ βλαηρα ηα ζαεοηεαυο αοη εηηε εηηε, αςυρ οαη λιομ, εα αν εαυο ιρ μο οη εομν εαηηε λεο. Εα εαυο οη, αςυρ ηι εαυο θεαζ, ηιορ εαηηε.

ιρ μοη ζο λεηη αν ηαηε, ο'α θηης ρην, ρσοιη ρα λειτ το θειτ ι ε-εοηεαυο, οηη ιρ ι ε-εοηεαυο οαοηεαο, αν βλαιρ ηημινεαε οηο αεα ηηαηι μοηεα οο η μηημιαμν. Ο'α εαζμουρ ρην ιρ εαυηηημ λαιοηη οαμ ηαε θφυιλ εοιυρ ηα ζαεοηιζε εομ ρεαηεα ι η-αοη εορ τε μαιηεηη ηα ηημιαμν αςυρ αεα ρε τε μαιηεηη θηαυε-αεα-εαυαε, αςυρ ο'α θηης ρην ζυη μο αν οβαρη α οεαρηαο ρσοιη ι ε-εοηεαυο ηα ι η-θαυε-αεα-εαυαε. Ηα εεαμινεα ροην αηηρ, ηηαυη θεοι οα ρσοιη ας φορηαο τε εεηηε ιρ μο αςυρ ιρ φεαρη αν οβαρη α οεαρηαο ζαε ρσοιη οιοθ ηα οεαρηαο ρη ηα η-αοηαη.

Οεηηημ ζαν αμρηαρ ζο θ-ρηνι αηη-εηηεαμινεαε ας ουλ ο'φεαηαθ οζα θηαυε-αεα-εαυαε. Οο εορηηηεαοαρη ζαν λεαη εοιυρ αι αν ο-εαηηζαμν. Οηιοθαη εαυηα αυηη αν εαυης ηα ρσοιη ας εηηεαεε λεο, αςυρ το εαηαζ ααεα λαιρ ο'ιοηηηαο αςυρ ο'αεαη. Εοηαρη ηαε ραυθ ρε αι εαμιαρ εμινε, ζαν εαηηεηε ο'η ε-εαυαθ αν ηηηε, ζαεοηεαυο το λαβαρηε εομν ερηηηη αςυρ εομν εαηηε αςυρ το λαβηοαρη ρυο ι αμ' λιαηηρ. Θεαρηεηηζιμ, μαρ ρηηηεαοαρη ρυο μαρ ρυο, ζο ηοεαρηαο μαιηεηηη Εοηηεαυο ι θ-ρεαο ηιορ φεαρη, μαρ εα ας μαιηεηηη Εοηηεαυο εοιυρ ο εορηαε ηαε ραυθ αεο ρυο.

ιρ ερηαζ ηαη εορηηηης αν οβαρη ρεο ρηε βλαιαυαη ο ροην. Ηι θεηεαο θεαεαμν αν ερηηοβλοηε τε ραζαυι αςυρ θεηεαο οβαρη να η-αμρηηε αςαμν ανοιρ ι η-αηηε. Αεε ιρ φεαρη θεηηοηαηεηε ηα ηο-θεηηοηαηεηε. Ο'φεοιρη ηαη ζηεαηεα ούμιν αςυρ ειοηηη-ζηηεαο ανοιρ ρεμ.

Ηι φεοιρη αν ζηο οεαμιν ηαν εοηηηη. Εα βιλλε ραηε αςαμ

BIGEIL. Sin ríseál so riabú bigeíl aip, ríseál ab féioip a bneáshnú (1).
BIOIR. Aip bioip mo slúin (2).
DIADAR, camnac. Ní riabú don bliadair aSAM leip (1).
BIONOS. Bí ré aS cur bionos a ríul amac aS ríe (1).
DOGRAE, boeán caoirac (1).
BÓNAINE, fear a bíobú i breisli bóna (póna) (1).
BREITISEAC, a clownish fellow. (1).
BMS. 'Oo bíip ré. He broke out; 'oo luis ré amac aip beit aS ól (1).
BHOIO. 'O. na bneáshú. 'Bhoio ana-móip so léip (2, 3).

CAIŠOEÁIN. Bí an caišoeáin so maic aSae leip: you had good authority for it (a story) (1).
CALAFÉIMÍUL. BieaSeáipio calaféimíul, bieaSeáipio criooc-nuiste (1, 6).
CAOE-NEANNIÓS, n. caoc. Ní róšpab rí i n-aon oip cu (4).
CAOL-CRÁCAC, thin-rumped. Áimhíoe c. (1).
CEARÚ. Bíop féin aS ceapacá cun oul abáile—aS ullimú (1).
CIAMPA. C. coipe, clubfoot. Clampán, tuine n-a búuil clampa fé (4).
CIUPIÓ, (a) cumšapac (1, 2), (b) boeán caoirac (1).
COMANNAEAC, tuine oimáoin (1).
COMANNORACÉ, cumap. Níl ré im comannoracé (1). Níop máic biom beic fé na comannoracé ran (3). MacCionnaic, comannoracé (245b).
COMINUIS. Cun cominuís, 'n-a cominuíoe.
COS. Ip maip a bionn i scoip aon caoirac (1).
CRANNABÉAN, reanpuine san aon máic ann (1).
CUIC, iapann cun na poc 'oo cur i scaip. A goffering tongs (1).

Deise. Bíodair so maic aip a ndeipe, well-off (1).
DIABLIÓIR, a 'twister.' (4).
DI-CÚIS, ríošalcar. Iab aS imipe ví-cúipe aip báoine (1, 7).
DÍSLÉAN, beirealán (3, 7).
DONÁLAC, aS donáilís, aip raocar. Tá ré imište aS doná-lais (1). Tá ré aS ríe i scoimib an énuic aSip é aS donáilís (2).
DO-REÍO. Talaim 'oo-réio (1).
DHOE-MIANACÉ, evil disposition. Le baip ríoc-mianais (1).
DRUIM. Tá rí aip 'bhuim lúib. 'Oo cailleab 'oe 'bhuim lúib (4).
DÚLAIŠTE, 'oian, cnuair. Šuibe so dúláište. Áimip rí dúláište. Níl aon báošal ná sup dúláište an raošal é fé lárair (6).

ÉADAC. é. ríac, broadcloth; é. bannláim, homespun (9).
ÉASNAIM. Šan aon éann éarname ríca—Šan aon éann acu i n-earnam (1).

Foclóireacét.

Seo obair 'oor na cáipoe: an uile focal aSip an uile riácear de cáinn na noaimé 'oo báilú aSip 'oo cun ó báošal báip. "Šoó," aoeáipar, "ná fuit ran oéanta raob?" Šan áimpar, níl aon Šaeluinn ip oéime ná ip ríoealláiše 'oo raocnuiseab ná Šaeluinn níupšiláiše. Bí rí a ršip' aS an áeair reabair rari aip corpuis obair an cónnarca i n-aon oip, aSip níop rcaó ré aip fearú 'oacab blian 'oe beic a raocnú. Níl aon šné lirióca ón ršélin šuinn so 'oci an bíobla naoimca ná sup fás ré nian a pinn uipci. 'Oo lean ršibneoiri eile compla an mópúšoir: 'Diaruib ó Laošaire, Seán Ó Cuill, Mášiprípí 'Dáile níupšie, Conobair Ó Laošaire, Seán Ó Cuill, Ó 'Bhuim. Ní móioe sup ršip' ré oipeab aSip aon líne áimán aip a rcauaim féin niam, ac 'oo éaré ré a raošal aSip a búicrac aS báilú focal ain-áipioe ó cáipoeoiri fošanta. 'Oá comárca ran féin eus ré 'oon áeair rárarais Ó 'Dunnin i scoip an foclóira líorca raob n-a riabú bpeip aSip rí míle focal ann maip aon le habáipci cun a mbip aSip a n-áipíoe 'oo cun i n-bil. Ac "reimneann špáinne ón rcauise," aSip ip mó focal bpeá—aSip focal cónarca curú acu—nár cuipeab niam fóir ip na foclóip. Šiab na špáinní rin acá le báilú ánoip, rari scaillip íab. Maip beimimú aip a leicéioi beic ann, reo cíoip ríoinne focal aSip eanámamí 'oo báilúiseab ó am so nam aip fuair níupšiláiše. Neoiraró na níupšieaca 'na ríoiáice cé uaca sup háipšieab íab. Níop cuipeab aon míimú leo nuair a meapab ná riabú ran maecanac, ná aon uimip leip na focalaib acá so fóipreicabamail i mbéiláib na poiblíoea.

ABAC. A. muice, mucin beas (4).
AICINC. 'O'éimšear le haicinc an lae (1).
ANASAL, pus, corrupt matter (2). "Cao é maip ná fuit ra 'uime aip raob ac anasal aSip focal" (An eac. reabair).
ARBAINEACÉ, aip eabáipce 'oo 'uime. An leabú nú an reanpuine 'o doabáipce.
ARNAÉ. 'Oeim rí aonac šobnaic a' Ššipín oe. 'O'fan rí amuis so ceann cúpla lae (8).
ARCEASAIŠEACÉ. A. folá ann; bí špíop amac ríina crioceann (8).

Baic. Baca baice. Maipre riubail n-a mbeab baic ann.
Balbar, tuine reamair téašarca. 'O. 'oe níuinnicir níuineacaín (8).
Bail. b. ríinreapacáca, a family heirloom (1).

FOCLOIREACHT

ÉIRIM. É. Δ τόσσαιτ βεν ζρέιν, βερ na réitíní—to take one's bearings from . . . (4).

FRÁCA, bean mí-náireac úsuarárac. FRÁCA buite (1).
FRÉASAIR. Úi F. máic ar na héirc—a "good bite" (1).
MACCIONNAIC (IIOA).

FUALMÍN, rÉOL. F. tpi zcor (1).

SABÁIM. S. ten air. I accept, approve of. ní zéodáim ten air an focal ran (2). Sabáim uim, I fail to live up to. 'Do fáib an lá uime n-a tairneam, the day did not turn out fine as it promised. 'Do fáib ré uime n-a véalltáim. 'Do fáib ré uime n-a fócal.

SACA, a gaff. Cúscar leir é ar an scóruca uráirpeacó uime beacó san lám (4, 9).

SACÁIL, iarcac le saca (2).

SÉIN. Fé na n'séim—fé na noéim.

SEARRA-SARSÚN (1).

SILTANNA, cnairí práir (4).

SORM. Le sorm an lae (1). Talam sorm, talam n'sjir (4).

SREABÁISC. Úi sreabairc aise á véanam leo ro, mar beacó 45 leabú 45 ite mírleán nó 45 banú 45 ite cloú (1).

INNEALTAIC. Duine 1, a fidgety person (4).

LAS. Únóga laza. Únóga véanta to leatár éavortom (1).

LAS-misneamlaic. Carba mírnis nó rpirce (1).

LEAZAB, laizeacó. Leazab ciora (1).

LINI, a linney. Cúis truceataic.

LOETAC. Cúis loetac, cúis n-a mbeacó an óion nó-leibéalca air (1).

LOETAMAIL, mácaiteac (1).

LÓIRÓIN, a butter-spade (1).

MÁLA. Arpún mála. Δ á véanfi ve feana-mála (1).

MARZAB. Dalu an marzabó—the fool of the fair (4).

MEABRUIŠIM, céisim i véairéise air. 'Do meabruisecóair oul i rÉnácín Suirte (1).

MISNEAC. Ní úruair im mírneac labáirt leir (1).

MOILL. 'Do bain na cnairí moill ar—ro moillúceóair é (1).

MUTA. Nudair ná beacó don lám éairc 45 uime ón ruis amac,

naca á tabairí ar an rÉampa (4). Úta (1).

ÓCÁIB, a makeshift. Níl ann ac ócáib (9).

PACA. P. ceairc pacois (1). Paca ólta ac peall éavais (2).

PACOR. Cós ré pacor éisim óiom féin—he singled me out for special (unfavourable?) notice (1).

PEACASÁI, rucóai breire.

PEACACÁN, Sijirfiacó ós (2).

FOCLOIREACHT

PIONUIC, chlám míri tanaibe (2).

PÍOSA NÚ PÍSÍN—a wooden utensil for skimming (4).

PÍLEASCAB. 45 pí. tuom—45 s'reacóab tuom (1).

PÍOICÍN. Cúis nÚ reompa curmáns (1, 4).

PÓSAI. P. bán, na póraice báná, dog-daisies (1). Don

créscar bláetanna (2).

PPOCC. Cuir ré p'poc máscaró (nú p'pocavúiseal máscaró)

ann. He poked fun at him (1).

PURTEÁN, damc porceais (1).

RADALAC, créacó caorac (1).

RAIBÍN, ráscar slaire. Ravine? (1).

RAINGIÉIR, uime beacó 45 ól 45ur 45 ábrann. Wrangler? (1).

RIOBAL, a dish-cloth (4).

RUC, a ruck in cloth (1).

RÓHABÓIR, uime á bíob 45 beairacó na n'séan. Céannúiseacó

ré an clám ar an n'sé 45ur i na beacóab (2).

SAORÁIB, faeream (1).

SCABAIL, óion ar éruac.

SCABAC. S. beacó, ráca beacó (5).

SCAIRTEAR, a scapular (1).

SCORCA. Scorpac na caicrac, the outskirts (5). Cóca rcorpacá,

a tail-coat (4).

SCOÓB, the frayed end of a garment (4, 9).

SMAÓAIL, a flat nose (1).

SMÍRÁICA, 45aró r.—45aró óiricite ná fálac (1).

SMÍR-RIABAC. Duine r.—uime n-a mbeacó 45aró r'míráica

air. Cuirte r'mír-riabacó (1).

STAC, a statement in writing (5).

STRAMBÓ, uime láirir (1).

STREAMBÓILÍN, S. f'ir, fear caoi áro (8).

STUAIM. Cós r'uaim cúise, steady yourself for it (1).

TADÁH, a web-foot (4).

TÉABUIC, pale yellow (4). Máccionnaic (1543b).

TEASBAC seoil, buite neam-óibóalac á tásan ar mínaoi car

éir clainne (1).

TORAB-BEART, túrscal 50 mbeacó rác air. Duine coracó-

beaircáil, uime 50 mbeacó éirge á córa leir (2).

TREAMUIL, úion iarcóis (1). Máccionnaic: traimil (877a).

UAIL-SGÉATAC, nó-cainnceac (1).

ÚR, damp. Fálal úra (1).

ÚRMÁINEAC, moisture, dampness.—Úrmaineacó r'a talam. Úi

úrmaineacó 45áimn inoiu (1).

ÚIREAC. Ú. na coilie, coil ós ná beacó curca le fáca (1).

16 FILLI AGUS FILLIOCT MÚSSRAIGE

DIARMUITO MAC SEÁIN BUIÓE MAC CARRÉADÍS.
Ainmian Diarmuito mac Seáin buioe mac Carréadís.
Cuir i n-easpar. Dáile áca Cuiat, Igríó.

EOGHAN AN MEIRIN MAC CARRÉADÍS.
1. A éna cáite cléib 'r a pún síl na n-ae.
2. A complacé slan éom-éioctad éaoin.
3. A séas de'n Caréac-fuil éeanntair ba éabarta i ngníomh.

DOOMHALL Ó CRÓMÍN.
1r ciad liom na hiarctair dá scáine ásat.

SEÁN MÁIŠISTIR Ó CONAILL.
1. Connacé Corcaige marí don le mór-éioctair éireann so
n-uile. (Dárláctar Seáin Tuineéara.)
2. Um Cáirc nuair éigeanh cun tíge fear éasairre.
3. Ar bhuac na laoi inr an oróce carat me.
4. Aómuim féin le véaríab, veapbaim. (Faoimtoin Seáin bí
Conaill.)
5. Aómuim mo bearta anoir so véaríac tuabac. (An tairna
Faoimtoin.)
6. Sleann Cam.
7. An Šoirctin Éoinnan.

MAŁŠAMÁIN AERAC Ó CONAILL.
A bráictin saoi le n-a ršaoitrim m'aigne.

DIARMUITO Ó CRUADÓLAOIC.

1. A éroctin móin a' éioibe 'rciŝ 1r vit ásur 1r vanaio
liom. (Málaí Tairš bí Suibne.)
2. A ráonuŝ, a ršonuŝ, ó tánn cú so brónac.
3. An té éifeab me an lá úó áš imtéac 1r mo láir fúm.
(An ceac Bacac Láctmar.)
4. 1r acuirreac cártmar boš zamaulite craitce. (Cac
Diarmuito na Deáimnan.)
5. Tá buacáil ar m'éolar 'r 1r brón liom a rúge. (An rom
beas Duibne.)

DIARMUITO MAC SÉAMUIS Ó CONCUBAIR.

1. 1r tuabac me le realao ŝan aicear im bréictíob. (An fearr
leoŝaite 'ó Ól?)
2. Coir ábánn ŝeanna an ŝaoitíab 1r Claeoac na
ŝCigeannna.

1r tuabac acáim im aigne. (Na Trumpáí.)

CONCUBAIR Ó DEASHTUINNHA.

1. A óis-bean múince bannáimil ŝeannáimil beas-eolŝair.
(Fear ruidáil áš éileam a éioira.)

17 FILLI AGUS FILLIOCT MÚSSRAIGE

2. So mbeannuŝeair 'uic, a bhuinneall. (Fear na m'bacáil
éioibe.)

3. Máctair pínearm péánam.

4. 1r móir é m'ionŝnac, a ŝiue beas. (Šiue beas.)

5. Le ŝean ríoš na n'aoim 'uo ríuóct éabá ba éuibé leir.

(Duan an Oiréactair, Igróó.)

6. Tá ŝairóin beas ŝeairr ášam. (An ŝairóin beas
Cáirtéac.)

7. Táim-re áirir rúc am rúibe áiríú a úó beas. (Duanairéacé
míhá áš Cuiat Dó.)

8. A rún ŝil 'r a ršóir, 1r brónac liom.

9. Ar éualabair for an rócal.

TADŝ Ó DUIMÍN.

A bile na 'reieon ve póir-ríuóct éibir.

* DOIMNÁD Ó NÉALUIŠTE.

mórac 'uic, a buine. (Eabéira an pácaire ásur na Caluŝe.)

DÁDŝ MAC RÁDORÁIS Ó NIARFLAITE.

1. Áraoir a' r me im donair, coir tairé rlearca an ŝaoitíab.

2. A éarbuŝ, a éirce, a éirce éioibe ŝan rnar.

3. Cúir mo leannara an éolann so 'ruireamail uian.

RÁDORÁIS (MAC DÁIT) Ó NIARFLAITE.

1. Céo 'raoiteacá ríol oróce cun fáim me.

2. Tá mo éora ró-einn 'r a leŝeair áš an don-mac.

AN TÁCTAIR RÁDORÁIS Ó NIARFLAITE.

A ŝeas de'n éairéac-fuil éeanntair ba éabarta i ngníomh.

* TOMÁS ÓŠ Ó NIARFLAITE.

m'uelán, mo víombáto, mo éiac, mo énoc.

uilliam ó NIARFLAITE.

1. Míl ášam ve ŝnéitce an t'raoŝail co n-a m'eablaŝ.

2. Šiné an Šeoirce éeanntair bí inóé áca i rcat.

* DIARMUITO BUIÓE Ó LAOŠAIRE.

A Diarmuito bí Laoŝaire, 'uabairc ainm 1r ŝeolao liom.

* DIARMUITO Ó LAOŠAIRE.

1. Éirctŝ liom, a éairce 'r a bráictce 'n beas-aigne.

2. 1 mblac na hóige crait 'oom féin.

3. Šan 'broŝmair 'oom i mblaotha ŝan cuirre ná uiactair.

4. Táimio so 'uabac le realao.

5. A Šeoirce 'n éurcánaiŝ, níor éioirear áiríán uair.

6. Céao fáitce ríomac, a leabó.

7. A ŝaeóil na n'ŝaeócal, a fáir-fíir, ní mionŝnac cu so
cáirtmar.

ΦΙΛΙΟΤΣ ΝΑ ΣΗΑΤΕ-ΕΑΙΝΤΕ

Μη βεβαίηαιμ δον focal μαρια μβεαδ ζυρ εεαπαρ ζο μβυηηηη αιζνεατ αι," απρα Σεάν. " Δε ιρ αμλα εάμης τοτς ζυιλ επ: μιορ φέαο πέ δον φρεαζαηα " εүйηε οηη. Μιορβ φαοα μαιρ πέ η-ε' εορ ται επ ουλ ανηη.

'Sea; βι φιλιότς εδ Σεάν Κοημαε (βεαηηαδτ Δέ λεν' αναη), φιλιότς ε πεαδ εүйηε λε ηηη εόηηαίτβ νά Σηάτε-εαητε. Δε νάε μό ηαν ουηηε ηα ερεαη-αιμιορ ζο μβιοτβ ε βεαδ νύ ε μίορ βον φιλιότς, νύ τ' αβαρ ηα φιλιότς, λε φάιλ ' ηα Σηάτε-εόηηα ε ζαη φιορ βο πέηη?

Τά εηυε ι μ'όεαηα ζυραβ αιηηη βο Οαοβ. Σεάν Ο Σάηλεαβάη αιεά εδ οβαηη μαη archivisτ βο Κοημιοηη αιη 'θεάτορεαη ι μ'ό'λέα εηαε, ιρ αμλα βι πέ λα ι ηγιοηηαδτ βον εηυε ηαν εδυρ ε 'φεάεαηε επ. " Εηά βιείτ ζαηαηα υαηβ," αουαητε φεαη λειρ βο εάμης αιη εηεό. Ιοηαη ηαν, αι ηοόηη, εδυρ ηηά ζο θρηη Οαοο εόη ηάητο ηαν ζο μβεαδ ηαοαηε εδ ουηηε επ ζαηαηα υαηβ. Δε εүйηε φεαη ηάητε ηα ηαβαηηα ηάη βεαδ αι ηεάτ-φοαη τ' φεαη βεαδτ εαε ηα " βιείηε " υτ βο εηη ζο ζέηηεαε ηά Σηάτβλεατ εδυρ ηεα-ηοηιέηηεατ αι ηοαη εηε υτ " ηαοαηε," ηιυτ αιρ ζυραβ ε αι " ηαοαηε " βα εүйηε εηη βέη αι ηοηαηόηα. Μαιρα ηοηβ αι φιλιότς επ ηαο εδ φεαη ηάητε ηα ηαβαηηα ηαν, βι εηυε τβ αιηε. Βαηηεαηα ηι ηαο εδζυηάετ ηά βηιοηαηηεατ αι ηηαοηηηη ιρ μό εүйηηαί πέ ηοεαηα επ εαηηεαηα βον εηόητο ηαν, αι εεόη ηύ ηαηηα ηα φιλιότς βειτ επ ηα ηοαη ιοηεα. Τά ε ληέηο ηηη βο εεόη εδυρ βο ηαηηα λε ηαηηεατ εαηε, εүйηηη ι ζεάη, ηη δον ηοαη αιηαη, δε ζο ηαηηεα, βά ηοαηηε αιη ζοβά υτ ζο θρηη εүйηεαη επ ι ζεάη βεαε Οηηηαηηι βάηη ι εέηεαβηρ. Ιρ αμλα εүйηε βεαη αιη ζοβά " εηη εαοός εαηαης " αβαηε εүйηε. Σηο ε μαη ε ηολ αιη ζοβά ηαο (ι.ε. 134):

" Τυηεαηι βηηηε (ουαηηε πέ)
Εη τβά ζηηι ζυηιε,
Κοηεαδ εαοε, εδυρ βηηόζα βεαζα ! "

Μά βι εηυε βο εεόη εδυρ βο ηηε (ηύ βο ηαηηα) ηα φιλιότς ηα εαηηε ηηη αιη ζοβά, εδυρ εδζυηάετ εδυρ ηηηηεαη ηα φιλιότς ι ζεαηε ηηη αιη βιείηε, φεά ζο θρηηηο ηαο ζο λειρ λε εέηε, ηοη εεόη εδυρ ηαηηα, εδζυηάετ εδυρ βηιοηαηηεατ, ηα μαιλαετ ηο βο εүйηη " Μιελ ηα ηηηηε " αι λά ηαηηα ε βι φεαης επ:

" Εηοδα 'ζυρ ζαο εүйη (ουαηηε πέ),
Αη βυηιε ηηάηηε φεαηοι εүйηη ! "

Μη ηυλάηη, μαρ εα, ηύ " ηηεάε ηα εαηηεαηά " εηη αιη ζοβά εδυρ εηη Μιελ, ι ζεαηηε ηα ηοαηηε επ Εүйη Δο, πέ μαη ε ηηηηοηηρ εηη ηηε, ηύ ζεαηη λειρ βο, ηιυτ ιρ ηάε Σηάτεά Μιελ ηά αιη ζοβά τ' αηηεαηη αι ηηηη βάηε ηηάηηε.

ΦΙΛΙΟΤΣ ΝΑ ΣΗΑΤΕ-ΕΑΙΝΤΕ

Δε ηιοηβ αναηη φιλιότς βο εεαδτ βάηηηοβ ι ηηε ηα Σηάεεαηηε ε βεαβάη ηα μαιηηηε βο βι ηαηη λε ηηηη Μιελ εδυρ αιη ζοβά. Ουηηε βον μαιηηηη ηηη βοβ εα αιη λέαη ηο ζο βεαηης εόηηηηα βο μαιηηηη ηα Εүйηάε ε φεάεαηε λα εά ηαηβ ηι βηεοηε.

" Κοηηη τάη εүйη, 'λέαη ? " αουαηηε αιη εόηηηηα.

β'εο μαη ε εүйη λέαη φρεαζαη' επηε ι:

" Οηα μηηηε, 'Λαο,
Σο λαδ εδυρ ζο εηέιτ
Μαιρ ε βεαδ εαηαλ ε βεαδ ι β'φείτ
ηά φεαηηα ε εοηα 'εүйη πέ ! " ι

Μη βόδα ζυρ ε' βηατ επ φιλιότς τ' φάιλ ό λέαη ε βι αιη εόηηηηα ηαηη ε εүйη ηι αιη εүйηε υτ, δε φεάδ ζυρ φιλιότς ε εүйη λέαη ηι, εόηη ηέης ηαοηηάηεαδ αι ε εүйηηαδ βεαη εηιε φρεαζαη υαηηη ηα Σηάτε-ζαοηηης.

Αη εε ηά βεαδ αιη εαηηα εόηη ηιοηηεα ηαν ζο λειρ εηη φιλιότς αιηε πέηη, βεαδ επ ε εүйηηη εαηα βο βυηηε ε ηεαηα-βέηηηα εүйηηη βο εόηηηαί ηαο ό εηη ηεαηε εηιε. Ουαδαι βο βι εηη εόηηηης ι μ'όεαη ετ' αιη ζαοηηεαης, εά ηεατ-εεατ εүйηη βυηαη ό ηηη αιηη, βυηη ηε εαηα βον εηόητο ηαν ε βέηηηα υτ αιη αιηηηη αιεά εοηηεαηε αι ηαηο ηα ηηηηαη. Ιρ αμλα βι αιη βυαδαι ηεο ι η-αιμιορ εδ ηεηηηεοη ζο ηοηβ αιηα-ηαιηε εηη οηηηε επ. Μαιρ ηεο λα βο βι εαηηηη αιη ηοηηηεαη ε βηοηηά εηη ηοηη ι μβυηη ηαηηης βο εηη. Ηηοη ηοαηηε βυηηε βόετ αιη αιηηηη βο βυηηε λειρ αιη βηεηηηεοηη ' ηαη λειρ αιη τ-αιηεαη; δε " starters " ε εүйη αιη βυαδαι ι η-αιηε " αιηηηη " αιη εεατ βυηηε:

" Ίηεοηό ε ηοηυαοηό η' ε βεαηης (αουαηηε πέ),
εδυρ ηι ηηεοηό ηα Σηάηε' ό Όηα.
Μεοη-ηα 'ζυρ εүйηα όη αιη ηεο,
εδυρ βεης ηαηηης ε' ηάη ' ηαηη ηοηαης ! " ε

β'φεαηη-βε εδυρ βα βεηηε-βε Σηάτε-εαηηε ηα ηεαηα-ζαεηεζοηηη ηαηηηαδτ βον φιλιότς ε βειτ ηαηηηε εηηε αιη αιη ζεαηηα ηαν. εδυρ ό ζοηε ηα Σηάτε-εαηηε ηηεαηηηα ηαν ηεα τ' εαη ηαηηαη αιηηαη εδυρ αιηηηηε εδυρ εαοηηοεα ηα θρηηη ηαηηα.

" Τοβαη λαττα ηα η-αιηηαηη ηηεηε-λαδς,
βόε βον ηεοετ η' ε ηοοοηηη αοηαηη,

ε εүйη Δοζάη Ο Ραιηηιε^ε επ βυηηε υαηηαλ ε βι ε εαοηηε αιηε. Μαιρα

1 ι ζεηό εεαηα ι μ'όεαηορεαη. ΙΙΙ, 227.
2 ι βεης ηηηηηι ι ηαηηαης ι μ'όεαη εάη ' η ζαοηηεαηό, εά βηηηη αιη βειε μ'όεαηα ό ηηη αιηη, τ' αηηηεαη ηεάη αιη βυαδαι. Δε ηιοη ηεηοη εηηηη φιορ ηαν αιη ηαν. β'φεοηη, βά βηη ηηη, ηά ηυη ζαη εηηηη αιηηο τ' ηηεαδ μαη ε βι εδ αιη εε τ' ηηηηη βοημ ε. Σεόηαη ηηηηε (ό εүйη Δο) επ ηεάη αιη αιηηηη ι μ'όεαηορεαη ΙΙΙ, 225, εδυρ αιη βέηηηα λειρ πέηη (ό εέηηηε) ι μ'όεαηορεαη, ΧΙ, 58.
3 Δη εα εόηη, ι.ε. 62.

Flúiocht na Snaicé-Cainte

mbead caiteí a5 do5án ar líceíroí léan, do 5im í féin do rathú do leat-ma5úil le "capal a beac i bfeít," b'féioir ná rúthac na rathúite bheáca ran "Dó na mboícc r a nooíur doinaí" com héir5aí ran éiríse féin. Ac, er a' bdaob eile de, ní deiríun ná 5ur ón 5caiteí bí acu ar na hairlúin5í, ar na hairlúin, a5ur ar feana-5aet5eoirí. Mar mór do líomácc 5aolúin5e na mí roí don cáite a5ur don flúiocht é.

Míoraí fiú riam le r5rínneoirí na rean-aimhíre cainteana 5unta nó véir5aí bea5a reaca don 5róio ran do r5ríní roí; mar 5uir5eabaí 5o mac, óá bheáccac an focaí nó an véir5a 5oéir5aí 5uir er Capa5 an 5ómuio imiuy, ná beac puinn ra b'feir a5e er an b'focaí 5oéir5aí 5uir er Cúil do amáir5eac, nó 5ear amana5aí i "mbéat an Céuma." ní mar rín 5úinn-na, áim5ac, a5ur b'fiú 5o mac do r5rínneoirí an lae imiuy 5ah don focaí 5unta do r5ríní roí óá n-áir5eoirí ra cóimlé i meaf5 5aet5eoirí, nó i meaf5 na cur'a ran 5ár m'5earlúirí féin 5o b'fuil rian ceóluin5eacca a5ur bhíomáir5eacca na 5aolúin5e le fáil fóí er a 5curo béarla.

5EARÓIO Ó MURCÁDÁ.

A cáilín áluinn bílácmar rocaí,
 Tá lúb ar lár i fáil do r'oca.
 Céir-re Láir5eac r' oim é r'ocac.
 Nú 55oadaíó tú náiré i lár an póbaí.

(5riana Ó héir5eair5a5 do folácmu5.)

ÁIT-AIMMNEACA.

Ruo ana-5áda5cmar ir eab na háic-aimmneaca. Míoraí fá5 ar rímhíre oir5eab a5ur páir5e 5an áimn do bair5eab uir5a; a5ur ní bea5 an méio eolair ar fean5ar na r'oca acá le r'5áil ar na haimmneaca ran. Ir b'heá linn, óá b'pí rín, an cnuar5ac r'o ó "Cobair," r'é rín, Concubair Ó Muimneacáim, do beir a5áimn le foillúirí. Tá ar áir5ne a5áimn na haimmneaca ó 5áile mhúirne, ó 5áac na 5'roman a5ur ó Cluan 5'noac5o do folácmar leir. Demioí bur5eac o'áimne a 5uir5eó bíor5aí 5úinn.

I. UÍB LAO5AINE

" Ir foláim feair i meaf5 a 5aolca
 'S ir ró-b'heá5 an áic beir i lár uib Lao5aíne."

Comra5eac a5ur 45,000 acra talúan acá ra páir5eoir5e reo a5ur áimmneaca 5o b'fuil baime acá le coillicíob a5ur le c'riannaíob ar a ceat'raíha cur'o.

Com duib eácrois an baile reairíann ba 5áda5caí5e i n-uib Lao5aíne anallúo. Tá rean-5eairpall áimn 5oer5eair a bain leir na r'5ánaí5, a5ur 5allán fé n-a b'fuil 5uabán mac Cair, r'5féimíre uíab 5'lae5a, mar ir léir ón r'ann r'o leanaí :

" A chloch Eachrusa in fheoir truím
 ro sháith mac calma Cumail
 fud atá laoch ba garbh grain
 Dubhán mac Cais meic Cannáin.

Áimro ir eab 5uir Ó Súilleacáim b'airra fé an éac'o oíóe a5ur é ar a ceir5eab 5o b'feirne. Lá ar na bárac 5uir fé 'oe ar a lár ar a 5'cu5caí an ceair5e r'iaabá. Ac 5abáil 5air eair5e 'oo, 5uairíim míle ón n5allán, do r'leamnuí5 a lár fé, ar lic, a5ur 5uir an 5-anam a'rci. Easa5 c'irce acá ar an eair5e ran ó foim.

Ir r'luir5eac íao íairmáí na réimne ra cóimair'ana5c, mar acá, c'romleaca, r'áimca, Ráca, ca'ra5a a5ur r'ula5c r'ian.

Céim an r'ia5a. Céim .i. máim. Áimro ir eab buaileab an cac roí na 5uacaili 5ana a5ur na 5iománaí5 i mbliaróam 1822.

Muins na bíor5aí5e. Muins .i. eir5; bíor5aí .i. cimeál reir5e. Áimro ir eab a caiteab an r'áir5eoirí 5al'5a uó, 'oe míunneirí Smith, a r'5á5ab " ar a 5áirí anáir5e ar áro-leacain r'iaoi5" 5air éir an éaca.

ΔΙΤ-ΔΙΗΜΗΝΕΑΔΑ

AN ΣΑΒΑΣΑΝ .i. Σάς βεας νό ρουλιόν. Διημο ιρ εαθό κόμινις
ϕιοννβαρη παοιμέα αςυρ α μάναϊς ράη α ποεαζαθό ρέ 50
Cορκαϊς.

ΕΑΣΑΘ λουίν. Όυιμε οε δειρσεαβλαθό ϕιοννβαρη τοθ εαθό
λουίν. Δ5 κυρ να ρυϊσε θιοθ ρεαθό να λαοι, 50 Cορκαϊς,
το ρλοϊς ριαρτ λοα λουίν. Όνομ ϕιοννβαρη αη α ζυρθε το κυρ
cυη Όέ λειρ. Ηυαη α ηροϊρσεαθαρ εαφαε ατά cαμαλλ ροη
ο'η η5αυαζαθό το βειη αν ριαρτ ε αηρεα5, αςυρ ε κόμ ρ'λάν κόμ
ρουλάν αςυρ θι ριαμ. Εαφαε λουίν ατά αν αν εαφαε ραν ο ροη.

CARRAIS AN AIPPIHON. Διημο ιρ εαθό εϊρτεαθό μιννιτιρ να
ραηρϊρτε αν c-αηρρεανη τε λην να βρέηουζτε.

Com a' TSAZAIPE. Διημο α θιοθ αν ρ'α5αηρ ραηρϊρτε αν α
τεϊρεαθό ο'ηνα ηαμαρταθό 5αλτοα.

EISC A' maccine. ιρ ανη αοειρτεαη α λείρνεαθό αν ραοιού
βειρη.

CROCAN NA CROIÉE. Δηη α τυζαθό 5πατιν αν ϕιλλ να 5αεθιλ
cυη ιαθ ιοηϊζαθό.

ΕΑΘΡΟΣ βεα5. Cαε .i. cαρall; ροη .i. cοιλλ νό ρεαν-ρεια5
(" ιρ μαε αν βαλε εαηραε Εαθροη βεα5 " —ηι ρο-ϕυρη ε ρη α
ρλό 50 μεαη 5αν τυριμ ροcαη).

AN ΘΑΝ ΣΑΘ. θάν .i. ραιεε.

CÚIL MÓINTEAÍN. Cúil .i. Cúιτο; μοϊντεάν .i. βοζαε. Τυζταί
Cεαηραία να cúιτε αηη ροιμε ρεο.

CAZAIR NA CÁITE. Cαζαιρ .i. ρ'α5αη ρ'ομά; cάιτ .i. λούαη.

CEAPAC NA MINE. Cεαπαε .i. 5εαοάη cαλμáη.

CEAPAC AN ÉLÁIR. Cλάρ .i. cαλαμ cομ'ηροη.

AN CARRAIS.

AN CARRAIS BÁN.

AN CARRAIS LIAC.

CARRAIS NA COTAC.

CARRAIS NA MUC.

CARRAIS NA ηSEIMLEAC. 5εημλεαε .i. cυμε. Διημο α
κόμινις αν θαηραε Μορ .i. αν θυμ-θάιιτε υθ α θι ι μβυη να
η5ιομáηαε ι 5εαε Cέιμε αν ριαθά.

AN CΛAONHAC. Cλαον .i. ράηα, ράτ .i. ούη.

AN ÉLOC-BUATLE. Βυαίτε .i. ράηρσιν ηη α 5εηρ'οζί βα.

AN CÚILÍN. Cúιλίν .i. ράηρσιν ηη α 5εηρ'οζί βα.

CÚIL NA CNUICNEACCA.

AN COM BOCÁ. Com .i. cυαη.

COM A' LEADBÁIN. Λεαδβάν .i. ρεαηβάν.

AN COM HUAD. Cυοε "Valley of Desmond" αν Cαλλανάηαις.

CUAR DUBLOCA. Cυαη .i. com; Dubloc .i. loc bub.

AN CORRAICÍN. .i. Cορκαε βεα5.

HA CORRAIZTE. .i. Cορκαεα.

DOIKÍN (A' óNUIC HUAD).

ΔΙΤ-ΔΙΗΜΗΝΕΑΔΑ

DOIRE NA BUAIPEE. Βυαηραε .i. τέατο ρυαηνιςε.

DOIRE AN ÉLADAI5. Cλαοαε .i. cαλαμ cλοαε.

AN DOIKÍN DONAIPE. Όοναηθε .i. ρυαηραε.

DOIKÍN NA 5ELAS. Cλαη (cλαη) .i. εϊρτε.

DOIRE AN IONZAI5. Sloinne ατά ανηρο, οαη λιομ.

DOIKÍN NA COISE. Cοη .i. ρεαη cάη5 μβό.

Seo μαη α 5αδαθό να ρεαν-κομáηη: —

4 cοηα 5ηιομ.

2 5ηιομ ρεηρθεαε.

3 ρεηρθεαε βαίτε βό.

2 βαίτε βό ρεηρθεαε.

4 ρεηρθεαε βαίτε βιαδ'οκαϊς

30 βαίτε βιαδ'οκαϊς τριοα cεαο.

DOIRE AN AONAI5. Ηη ηαοηαε βό αε cομ'ηκοποί α θιοθ ανηρο.

DOIRE 5OPE NA CIOICE.

DOIRE NA 5POI5E. 5ποϊς .i. cαρall ριοηραθό.

DOIRE HÍ ρHO5BARDÁIN.

DOIRE MEADHON. Μεαδον α τυζταη αη ρεαηβάν α θιοηη ροηη
cηοc αςυρ μινιτιρ.

HA OÚINIÚ.

DRON AN AIL(É)I5. Αίλεαε .i. cαηραης. cf. Αίλεαε να ριο5.

Δη* αν μβαίτε ρεαηραηη ρεο ατά βεαί άεα αν 5αοηεαθό.

DRON NA 5CAPALL.

5AOPÉAC AN CÓNOPHA. 5αοηεαθό .i. 5λεαηη cοιλλεαε

ηηρσεαμáη; τοηοηη .i. ρεαη βεαηρα ροε αςυρ ρ'λ.

5AOPÉAC NA PÉICE. Ρεάε .i. βεαηη νό υίιτε.

AN 5LAISÍN .i. 5ηυε βεα5.

5OPE A' PÚUDAI5. Ρυυρ'οαε .i. λάη.

5OPE AN ÉADÁIN.

5OPE AN TSEANBÁITLE.

5OPE A' HIAOIR.

5OIKCÍN A' OPEOLÁIN. Όπεολάν .i. οηεοιúη.

5OIKCÍN NA COTLE.

5OPE NA CARRAI5E.

5OPE NA HOCTAI5E. Cιμεά 5ημáηηρ ιη εαθό αν οβταε.

5OPE LIACRA. 5α5αη ρεηρτε ιη εαθό αν ηαδ'οαη.

5OPE NA LOBAR.

5OPE NA MÓHA.

5OPE NA RÉIDE. Ρείθ .i. μοϊντεάν.

AN 5RÁI5 .i. Βαίτε βεα5.

AN 5OIKCÍN PUIÚ.

5OIKCÍN OÚ5ÁIN.

AN T-OILEÁN EITHNEAC. Eιθνεαε .i. λάη ο'εηρεαη (ειθνεάν).

AN INSE BÉA5.

AN INSE HÍOR.

* " Δη " [5αν ρέημá ηα θιαθό] αοειρτεαη τε βαίτε ρεαηραηη. " Δη
Όηοη αν αηιεϊς."

ÁIT-DINNMEADA

ínse Zeimleac.
 ínse iomr dá fáil (inreathará-aill).
 ínse na naoim.
 ínse tí héil.
 ínse an fosaib.
 An caol-mias.
 Céim corr-buailte.
 Céim .i. máim, corpr .i. cruinn, buailte
 páirtín in a scrúibéi na ba.
 An leaca bán.
 An leat-ísióin.
 An leat-ísióin. Ísióin .i. céite ceorá talman.
 Laðar na saoithe. Laðar .i. leirs iomr dá abaimn nó dá éno.
 An meall mór. Meall .i. cula.
 mullín (a' bárdóis). Mullín .i. meall beas.
 mhuine an n-ádraib.
 mhuine .i. mochar.
 mhuine laos.
 Ráé saiscióis. Saiscióis .i. laoc.
 Ros a' loca. Ros .i. coil.
 An ros mór.
 An screatán mór. Screatán .i. leaca díloc.
 Cín an easais. Eas .i. rceapóán.
 Cín na speadóige. Speadóis .i. feanbó.
 An culaic .i. meall.
 Culaicín na lobar. Culaicín .i. feapann ceorac asur pl.
 An culaicín buib.
 An culaicín leacáir .i. culaicín asur pána ann.
 Culaicín na n-éan.

Seo mar doirtear na haimmeada ro leana, ac ní cuitim i
 sceairc a mbriú: **Doire fhóingis** ír dóis le doine sur ó fhóingis,
 naoimc a haimmigeab é. **fhil' mórann**, **Doire Dóe Cúinnín**,
Cluain síde-fear (Cluain Séarfa) **Cúinnín**, **Córnáire**, **b'féoir**
 sur Crónoire acá ann. **Seana-cúinnín**, **Seice**. Cúil na
 haitle. Íi feadap ná sur ann doine an c-aiúceab ran acá
 in **Doire Anisb** (Anisb), cf. O h-aiúceabán. **Sorc smúirán**. **Drom**
carra. **Carraic** na **Dainzair**. **ínse Zeimleac**. **ínse Zeimleac**.
 doine a tabairt eolap in a ceab ro).

"COBÁR."

SEACÁIN!

An té n-ar mian leir Saetunn ceairc fhúirise so snáit,
 feadab ré na camneanna ro tíor. D'éoiri so n-aiúceabí 1ab
 i noucáib eile, ac ní fhúiriseabair 1ab.

FEAR AMÁIN, CEANN AMÁIN, TIL.—Don fear amáin, don ceann
 amáin, an puo ceairc. "Amáin" = only. Féac an ceairc
 acá iomr: "AS Dia amáin acá a fíor," asur, "Don Dia amáin
 acá ann"; iomr "Don fear amáin a veim é," asur, "Íi feadab
 beap é rin a véanam, ac fear amáin."

AS eiríse beas, fuar, críonna, breá, til.—AS sul i luígeab,
 i b'ruaire, i scríonnac, i mbreabac. "Sac foímar dá
 ceirceann AS sul i b'ruaire i n-veanáise, ír sac veiam dá
 ceirceann AS sul i mne i mbreabáise." Íi feadap b'ruaire
 fé leir b'ruaire uaireannca. "Ceircear cu" i n-neab "eire-
 ocair ceircear" ná "raídar i scrínceabac."

IS éirceab dom.—Íi mór dom doirtear. "D'éirceab dom"
 ran amirir éirce. "Ceirceab" ran amirir fáirceab.
 "Íi mór mór dom" ná "ceirceab" ran mór ceirceab. Seacáin-
 ceir, leir, "Ceirceab fé so b'ruaire anro, til." Abaircear "Íi
 folaic ná..."

Sin doirce sé.—Sine doirce fé, .i. riné an puo
 doirce fé, ná "rin a doirce fé," .i. ní doirce fé ac an
 méro rin.

Ceist na Saetunne, ceist na hollsoite.—"Séal" ná
 "cúirce" an focal ceairc. Canamain eile acá an-aiúceab
 anoir ír eab "i sceirce." "Ar ruab" doirceab na fean-
 doine, pé cu so puo ná so doine a doirce AS ceirce. "Íi
 puo fíor asam cé bí ar ruab acu."

Cuas ann ar a íon, léircear airceann ar son anama
ceirce, til.—Ír mar a ceirce, ná beas, "ar ron" asur "le
 snáit so." Íi mar rin, "cuar ann ceirce abéann, ná "in meab";
 léircear airceann le hanam ceirce. Féac a veire acá ré
 as an doirce feadap: "Ceirceab dom veire ar ron an
 ceirceab asur le hanaman so marb, asur ceirceab dom
 feadap."

Doirce cruinnú ar an luain so cúinn; ar an sceab lá ve
íháirca.—Íi ceircear "ar" írceab ac i háirceab veir ceirce
 ro: "Doirce ceirceab ar an doine feo cúinn," íi mar rin,
 abaircear: "Dé luain feo cúinn," an ceab lá ve íháirca.
 Doirceab eile: "Doirce feo ceirceab," an ceab lá ve íháirca.
 "Ír ceirceab Dó Domnaic" an puo ceairc.

Ruab mac do íháirca.—Do puo íháirce mac. Beab "so
 puo" so ceairc dá mb' éirce eile so doirceab an mac ve!

